

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตคู่ของนักศึกษา ที่อยู่ด้วยกันก่อนสมรส

Factors Related to Marital Quality Among Pre-Marital College Cohabitors

นิรมล ธีระไตรรักษ์*

Niramon Theeratrirk

สุนทราวดี ธีเยรพิเชฐ**

Suntharawadee Thienpichet

วรรณิ เดียววิศเรศ***

Wannee Deoisres

บทคัดย่อ : การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตคู่ของนักศึกษาที่อยู่ด้วยกันก่อนสมรส กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาที่อยู่ด้วยกันก่อนสมรสและกำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยของรัฐในประเทศไทย จำนวน 400 คน เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างเป็นกลุ่มเฉพาะที่ไม่เปิดเผยสถานภาพการอยู่ด้วยกันก่อนสมรส จึงใช้วิธีการสุ่มบุคคลหลักที่สามารถเข้าถึงกลุ่มตัวอย่างได้จำนวน 40 คน แล้วให้กลุ่มบุคคลหลักดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติบรรยายสถิติโค-สแควร์และสหสัมพันธ์เพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่อยู่ด้วยกันก่อนสมรสส่วนใหญ่อยู่ด้วยกันเป็นเวลา 1-2 ปี ลักษณะที่อยู่อาศัยส่วนใหญ่เป็นหอพักเอกชนหรือบ้านเช่า นักศึกษาที่อยู่ด้วยกันก่อนสมรสส่วนใหญ่ปฏิบัติตามมารดาอยู่ด้วยกันและจดทะเบียนสมรสอย่างถูกต้องตามกฎหมาย บิดามารดาไม่รับรู้สถานภาพการอยู่ด้วยกันก่อนสมรสแต่กลุ่มเพื่อนรับรู้ การคุมกำเนิดใช้ถุงยางอนามัยและ/หรือยาเม็ดคุมกำเนิดเป็นส่วนใหญ่ ในกลุ่มที่ศึกษานี้เคยมีประสบการณ์การตั้งครรภ์ถึงร้อยละ 10.75 และได้ยุติการตั้งครรภ์โดยการทำแท้ง ร้อยละ 9.50 ส่วนในกลุ่มที่ยังไม่เคยตั้งครรภ์มีความคิดว่าการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ขึ้นจะตัดสินใจทำแท้งถึงร้อยละ 63.80

ในการศึกษาความสัมพันธ์พบว่า สถานะทางเศรษฐกิจ ความสมานฉันท์ทางบทบาท

* พย เวลวิชาติพิ โรงพยาบาลนครสวรรค์

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภาควิชาการพยาบาลแม่และเด็ก คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

*** รองศาสตราจารย์ ภาควิชาการพยาบาลแม่และเด็ก คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

**** อาจารย์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

การสนับสนุนทางสังคม และแบบอย่างจากบิดามารดาที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตคู่ของนักศึกษาที่อยู่ด้วยกันก่อนสมรสและพบว่านักศึกษาที่อยู่ด้วยกันก่อนสมรส โดยคุณภาพชีวิตคู่ส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำ

คำสำคัญ (Keyword) การอยู่ด้วยกันก่อนสมรส/คุณภาพชีวิตคู่/นักศึกษา

Abstract :

This study was aimed to study the factors related to the marital quality among pre-marital college cohabitators. The sample were 400 undergraduate students in public universities, studying with their couple and were willing to participate in the study. Forty key persons were randomly selected, then 400 college students were interviewed by key persons. Descriptive statistics, Chi-square and Pearson Product Moment were used in data analysis.

The results revealed that the sample stayed with their couple for only 1-2 years prior to marriage. Most of the sample were from the families with legally marriage and their parents still stay together. The sample chose to stay at the dormitories or rent houses. Condom and/or oral birth control pill were commonly used birth control. The findings also showed that 10.75 percent of the sample used to get pregnant and 9.5 percent chose to terminate their pregnancy. Sixty four percent of the sample with no pregnant record also stated that they would have terminated their pregnancy.

For the factors related to the marital quality, economic status, roles fit factors, social support factors and parental models about marriage were correlated with the marital quality of a pre-marital cohabitators couple life.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเปลี่ยนแปลงทางสังคม วัฒนธรรม รวมทั้งพฤติกรรมในการดำรงชีวิตโดยเฉพาะอย่างยิ่งพฤติกรรมทางเพศในปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไป การอยู่ด้วยกันก่อนสมรสเป็นปรากฏการณ์ที่เห็นได้เพิ่มขึ้นและเป็นที่ยอมรับมากขึ้นในหมู่วัยรุ่น นักเรียน นักศึกษาจนกลายเป็นวิถีชีวิตคู่ที่กำลังเป็นที่นิยมกัน

แพร่หลายในขณะนี้ (จ่านงค์ อติวัฒน์สิทธิ์ และคณะ, 2540)

ปัจจุบันในประเทศสหรัฐอเมริกาจากการสำรวจสำมะโนประชากรในปี 1994 พบว่ามีหนุ่มสาวที่อยู่ด้วยกันก่อนสมรสจำนวน 3.7 ล้านคู่ ส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาถึงร้อยละ 50 และมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ อันมีผลมาจากการยอมรับมากขึ้นของ

พ่อแม่และกลุ่มเพื่อน โดยมองว่าการอยู่ด้วยกันก่อนสมรสไม่ได้เป็นเรื่องที่ผิดศีลธรรมเหมือนอดีต (Brown, 1998) เป็นที่น่าสังเกตว่าร้อยละ 50 ถึงร้อยละ 100 ของคู่ที่อยู่ด้วยกันก่อนสมรสต้องจบลงด้วยการหย่าร้าง (Christopher, 2004) ในประเทศไทยมีแนวโน้มของการใช้ชีวิตคู่ร่วมกันก่อนแต่งงานเพิ่มขึ้นเช่นกันโดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มนักศึกษาที่มีอายุน้อย ทั้งในสถานศึกษาเดียวกันและต่างสถานศึกษา (วรัญญู กุลติลก, 2541) จากการสำรวจของแอมแบคโพลล์ ปี 2543 พบว่าร้อยละ 50.7 ของนักเรียน นักศึกษาชายเคยมีเพศสัมพันธ์แล้ว หากแต่ความคาดหวังของสังคมไทยมองว่านักศึกษาอยู่ภายในวัยของการศึกษาเล่าเรียนการมีความรักระหว่างเรียนเป็นเรื่องที่ไม่เหมาะสม รวมทั้งนักศึกษาที่อยู่ด้วยกันก่อนสมรสยังไม่มีความพร้อมในการรับผิดชอบต่อปัญหาที่อาจจะเกิดตามมา เช่น การมีบุตรนอกสมรส การทำแท้ง รวมทั้งอาจขาดสมาธิในการเรียนหนังสือเพราะความหึงหวงกันและขาดโอกาสในการที่จะพบคนอื่น ๆ ที่ดีกว่าด้วย (โสพิณ หมูแก้ว, 2545) การอยู่ด้วยกันก่อนสมรสในคู่ที่มีความสัมพันธ์ระหว่างคู่และการปรับตัวระหว่างคู่ที่ไม่ดีทำให้ คู่นั้นมีอาการซึมเศร้าและตีแอลกอฮอล์มากกว่าคู่ที่มีการสมรสอย่างถูกต้องตามกฎหมายและเป็นที่ยอมรับในสังคม (Vetter, 2001) อันเนื่องมาจากการมีคุณภาพชีวิตคู่ที่ไม่ดีจึงทำให้เกิดปัญหาทางสุขภาพจิตขึ้น

คุณภาพชีวิตคู่ (Marital Quality) เป็นตัวชี้วัดความสำเร็จ และ/หรือ ความล้มเหลวของชีวิตสมรส โดยเลวิสและสแปนเนียร์ (Lewis & Spanier, 1979.) กล่าวว่าคุณภาพชีวิตคู่นั้นสามารถประเมินได้จากพฤติกรรมการอยู่ด้วยกันของคู่สมรส ได้แก่ การปรับตัวระหว่างคู่และความสัมพันธ์ระหว่างคู่ โดยมีปัจจัยความคล้ายคลึงกันของคู่ สถานะทางเศรษฐกิจ

แบบอย่างจากบิดามารดา การสนับสนุนทางสังคม ค่านิยมเกี่ยวกับการสมรส ความสมานฉันท์ทางบทบาท เป็นปัจจัยที่สำคัญของคุณภาพชีวิตคู่ การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยทำการศึกษาในนักศึกษาระดับปริญญาตรีภาคปกติมหาวิทยาลัยของรัฐที่อยู่ด้วยกันกับคู่ก่อนสมรส ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตคู่ของนักศึกษาที่อยู่ด้วยกันก่อนสมรส และระดับคุณภาพชีวิตคู่ของนักศึกษาที่อยู่ด้วยกันก่อนสมรสโดยมีวัตถุประสงค์ทางการวิจัยดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับคุณภาพชีวิตคู่ของนักศึกษาที่อยู่ด้วยกันก่อนสมรส
2. เพื่อศึกษาลักษณะความคล้ายคลึงของคู่แบบอย่างจากบิดามารดา ค่านิยมเกี่ยวกับการสมรส ความสมานฉันท์ทางบทบาท สถานะทางเศรษฐกิจและการสนับสนุนทางสังคม
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับระดับคุณภาพชีวิตคู่ของนักศึกษาที่อยู่ด้วยกันก่อนสมรส

สมมติฐานของการวิจัย

ปัจจัยด้านความคล้ายคลึงกันของคู่ สถานะทางเศรษฐกิจ แบบอย่างจากบิดามารดา ความสมานฉันท์ทางบทบาท ค่านิยมเกี่ยวกับการสมรส การสนับสนุนทางสังคม มีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพชีวิตคู่ของนักศึกษาที่อยู่ด้วยกันก่อนสมรส ในภาพรวม

นิยามศัพท์เฉพาะ

คุณภาพชีวิตคู่ หมายถึง ผลการประเมินทั้งในเชิงแนวคิดและเชิงพฤติกรรมของคู่ที่อยู่ด้วยกันก่อนสมรส ซึ่งเป็นภาพรวมของการปรับตัวระหว่างคู่

และความสัมพันธ์ระหว่างคู่เมื่ออยู่ด้วยกัน ซึ่งการปรับตัวระหว่างคู่ หมายถึง การแสดงออกต่อกัน ในขณะที่อยู่ด้วยกันกับคู่ของตน

นักศึกษาที่อยู่ด้วยกันก่อนสมรส หมายถึง ชายหรือหญิงคนใดคนหนึ่งที่ตกลงใช้ชีวิตอยู่ด้วยกัน และมีความสัมพันธ์ทางเพศกัน โดยไม่มีการสมรสตามกฎหมายหรือการอยู่กินด้วยกันโดยยังไม่เปิดเผย และกำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีภาคปกติในมหาวิทยาลัยของรัฐในประเทศไทย ซึ่งในการศึกษาวิจัยครั้งนี้คู่ของนักศึกษาอาจจะไม่ใช่นักศึกษาด้วยกันก็ได้

บุคคลหลัก หมายถึง นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยของรัฐที่สามารถเข้าถึงกลุ่มตัวอย่างได้ซึ่งบุคคลหลักนี้อาจจะเป็นนักศึกษาที่อยู่ด้วยกันกับคู่ก่อนสมรสหรือไม่ก็ได้

วิธิดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตคู่ของนักศึกษาที่อยู่ด้วยกันก่อนสมรส โดยทำการศึกษานักศึกษาระดับปริญญาตรีภาคปกติมหาวิทยาลัยของรัฐในประเทศไทยที่อยู่ด้วยกันกับคู่ก่อนสมรสโดยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงสำรวจโดยการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยด้วยละเอียดดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ระดับปริญญาตรีภาคปกติมหาวิทยาลัยของรัฐในประเทศไทยที่อยู่ด้วยกันกับคู่ที่มีภรรยา

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง เนื่องจากประชากรกลุ่มนี้ไม่เปิดเผยสถานภาพการอยู่ด้วยกันกับคู่ของตนทำให้ยากที่จะเข้าถึง จึงต้องผ่านบุคคลหลักที่เข้าถึงกลุ่มตัวอย่างได้ ดังนั้นจึงใช้วิธีการสุ่มกลุ่ม

ตัวอย่างแบบหลายขั้นตอนดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 สุ่มมหาวิทยาลัยของรัฐได้จำนวน 12 มหาวิทยาลัย ขั้นตอนที่ 2 ผู้วิจัยทำการสำรวจบุคคลหลักที่สามารถเข้าถึงกลุ่มตัวอย่างได้ แล้วจึงทำการสุ่มอย่างง่าย บุคคลหลักจาก 70 คน ให้เหลือ 40 คน ขั้นตอนที่ 3 ให้บุคคลหลักที่เข้าถึงกลุ่มตัวอย่างได้ทำการสุ่มเลือกกลุ่มตัวอย่างและส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาค้นคว้าเอกสาร ทฤษฎีและงานวิจัยต่างๆที่เกี่ยวข้อง และได้นำมาจากผู้อื่นที่ได้สร้างไว้แล้วประกอบด้วย

1. แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลของนักศึกษา ลักษณะความคล้ายคลึงกันของนักศึกษาได้แก่ อายุ ศาสนา ระดับการศึกษา สถานภาพครอบครัว ของบิดามารดา ภูมิลำเนา สถานะทางเศรษฐกิจ ได้แก่ แหล่งที่มาของรายได้ สถานภาพทางเศรษฐกิจ ลักษณะการใช้จ่าย ความเพียงพอในการใช้จ่าย
2. แบบสอบถามความสมานฉันท์ในบทบาท โดยพัฒนามาจากแบบสอบถามความสมานฉันท์ทางบทบาทของรุจยา ชัชวาลยางกุล (2541) ได้แก่ บทบาทในการรับผิดชอบค่าใช้จ่ายขณะที่อยู่ด้วยกัน บทบาทในการดูแลเรื่องอาหารการกิน บทบาทการดูแลเรื่องเสื้อผ้า บทบาทการดูแลเมื่อเจ็บป่วย บทบาทการแบ่งภาระหน้าที่งานบ้าน ความรู้สึกต่อบทบาทการแบ่งภาระหน้าที่งานบ้าน
3. แบบสอบถามการสนับสนุนทางสังคม ได้แก่ การรับรู้ในการอยู่ด้วยกันกับคู่ในปัจจุบันของบิดามารดา และกลุ่มเพื่อน การสนับสนุนทางอารมณ์ เมื่อมีปัญหากับคู่เมื่อมีปัญหาทางการเงิน การดูแลเมื่อเจ็บป่วย การเข้าร่วมกิจกรรมกับกลุ่มเพื่อน
4. แบบวัดแบบอย่างความสัมพันธ์ของบิดา

มารดาตามการรับรู้ของนักศึกษา ผู้วิจัยได้พัฒนา มาจากแบบสอบถามแบบวัดความความเป็นอยู่ ในครอบครัวไทย ชุดแบบวัดเยาวชน ของงามตา วณิชานนท์, ดุษฎี โยเหลา, วิลาสลักษณ์ ชวัลลี, วันเพ็ญ พิศาลพงศ์ และอุษา ศรีจินดาวัฒน์ (2545) ซึ่งสร้างขึ้นตามกรอบทฤษฎีคุณภาพชีวิตคู่สมรส ของเลวิสและสเปนเนียร์ (Lewis & Spanier, 1979, p. 289) และได้พัฒนาใช้กับครอบครัวไทย ได้ค่า สัมประสิทธิ์แอลฟา .88

5. แบบวัดค่านิยมเกี่ยวกับการสมรส ผู้วิจัย ได้นำแบบสอบถามทัศนคติเกี่ยวกับการสมรสของ นิติยา รุ่งสกลิต (2544) ซึ่งได้แก่ ความคาดหวังใน การสมรส ลักษณะในการเลือกคู่ และค่านิยมในการ อยู่ก่อนสมรส

6. แบบสอบถามวัดคุณภาพชีวิตคู่ แบ่งได้ ออกเป็นสองส่วนคือ แบบสอบถาม วัดการปรับตัว ของคู่ที่อยู่ด้วยกัน และแบบสอบถามวัดสัมพันธภาพ ระหว่างคู่ที่อยู่ด้วยกันก่อนสมรสของนักศึกษาที่อยู่ ด้ยกันกับคู่ก่อนสมรส ซึ่งผู้วิจัยได้นำแบบสอบถาม ของ งามตา วณิชานนท์, ดุษฎี โยเหลา, วิลาสลักษณ์ ชวัลลี, วันเพ็ญ พิศาลพงศ์ และอุษา ศรีจินดาวัฒน์ (2545) ที่พัฒนามาจากแบบวัดการปรับตัวระหว่าง คู่ (Dyadic Adjustment Scales, DAS) และแบบ วัดสัมพันธภาพระหว่างคู่-ที่พัฒนามาจากแบบวัด คุณภาพชีวิตสมรสของ สเปนเนียร์ (Spanier, 1976) ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา .86

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ให้บุคคลหลัก ส่งต่อแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่าง โดยที่บุคคล หลัก 1 คน สามารถเข้าถึงกลุ่มตัวอย่างได้ประมาณ 10 คน บุคคลหลักหรือผู้ช่วยเก็บข้อมูลผ่านการ อบรมเพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับแบบสอบถาม

และวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล จนเกิดความมั่นใจใน การเก็บข้อมูล เมื่อผู้ตอบแบบสอบถามมีข้อคำถาม ที่บุคคลหลักไม่สามารถตอบได้ สามารถโทรศัพท์ ติดต่อผู้วิจัยโดยตรงได้

เมื่อกลุ่มตัวอย่างยินดีร่วมการวิจัย บุคคลหลัก ซึ่แจ้งวัตถุประสงค์การทำวิจัย การไม่เปิดเผยข้อมูล หรือแหล่งข้อมูลที่ได้เพื่อป้องกันผลกระทบต่อ กลุ่มตัวอย่างและสถาบันการศึกษาที่กลุ่มตัวอย่าง ศึกษา จากนั้นให้เซ็นใบยินยอมการให้ข้อมูลแล้ว จึงแจกแบบสอบถามซึ่งใส่อยู่ในซองเอกสารสีน้ำตาล ให้กับกลุ่มตัวอย่างแต่ละคนตอบ แบบสอบถาม ที่ตอบอย่างสมบูรณ์แล้วบุคคลหลักจะนำมารวมกัน ปิดผนึกและส่งให้ผู้วิจัยโดยไม่เปิดดู

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูล ทดสอบความสัมพันธ์ตัวแปร เชิงกลุ่มโดยใช้การทดสอบไค-สแควร์ (Chi-Square Test) กรณีที่ในตารางทดสอบมีค่าความคาดหวัง ทางทฤษฎี น้อยกว่า 5 เกินร้อยละ 20 ของจำนวน เซลล์ทั้งหมดจะปรับค่าด้วยเทคนิค มอนที คาร์โล (Monte Carlo Method) การทดสอบความสัมพันธ์ของแบบอย่างจากปีตามารดาและค่านิยม เกี่ยวกับการสมรสกับคุณภาพชีวิตคู่ใช้การวิเคราะห์ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's Correlation Method)

ผลการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาชายร้อยละ 45 นัก ศึกษาหญิงร้อยละ 55 พบว่าระยะเวลาที่อยู่ด้วยกัน ของนักศึกษานานที่สุดคือ 8 ปี 8 เดือน หลังอยู่ด้วยกัน ส่วนใหญ่มีผลการเรียนคงเดิม ลักษณะการอยู่ด้วยกัน ก่อนสมรสเป็นการอยู่ด้วยกันในช่วงระยะเวลาสั้น ๆ เมื่อมีโอกาส ร้อยละ 55.00 รองลงมาอยู่ด้วยกัน

ในช่วงเปิดเทอมเมื่อปิดเทอมก็แยกย้ายกันกลับบ้าน ถึงร้อยละ 23.75 ลักษณะที่พ่อกำค้ำยส่วนใหญ่ เป็นหอพักเอกชนหรือบ้านเช่าร้อยละ 73.75 รองลงมา นักศึกษาอยู่กับบิดามารดาร้อยละ 12.75 ลักษณะครอบครัวของนักศึกษาที่อยู่ด้วยกันกับคู่ก่อนสมรส พบว่าส่วนใหญ่บิดามารดาของนักศึกษาอยู่ด้วยกัน และจดทะเบียนสมรส ร้อยละ 72.50 นักศึกษาและคู่ที่อยู่ด้วยกันก่อนสมรสส่วนใหญ่ไม่มีงานประจำทำ ต้องขอค่าใช้จ่ายจากบิดามารดาถึง ร้อยละ 73.50 ในการศึกษาเรื่องการคุมกำเนิดและประสบการณ์ การตั้งครรภ์พบว่า ในการคุมกำเนิดนั้นส่วนใหญ่ ใช้การคุมกำเนิดเพื่อป้องกันการตั้งครรภ์ทุกครั้ง ร้อยละ 53.75 รองลงมาคือใช้การคุมกำเนิดเป็น

บางครั้ง ร้อยละ 30.50 วิธีการคุมกำเนิดที่ใช้เป็น ส่วนใหญ่ได้แก่การใช้ถุงยางอนามัยหรือยาเม็ด คุมกำเนิด ในเรื่องประสบการณ์การตั้งครรภ์พบว่า นักศึกษาที่มีประสบการณ์ตั้งครรภ์ร้อยละ 10.75 ได้ ตัดสินใจยุติการตั้งครรภ์ด้วยการทำแท้งถึงร้อยละ 9.50 นักศึกษาที่ยังไม่เคยมีประสบการณ์ในการ ตั้งครรภ์มีความคิดเห็นจะจัดการยุติการตั้งครรภ์ ด้วยการทำแท้งถึง ร้อยละ 64.00 หากเกิดการ ตั้งครรภ์ขึ้นในอนาคต การศึกษาระดับคุณภาพชีวิต คู่ของนักศึกษาที่อยู่ด้วยกันก่อนสมรสพบว่า ในภาพ รวมมีระดับคุณภาพชีวิตคู่ส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำ ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงร้อยละของระดับคุณภาพชีวิตคู่ของนักศึกษาที่อยู่ด้วยกันก่อนสมรส (N = 400)

ระดับคุณภาพชีวิตคู่	ร้อยละ
คุณภาพชีวิตคู่ระดับสูง	18.50
คุณภาพชีวิตคู่ระดับปานกลาง	27.50
คุณภาพชีวิตคู่ระดับต่ำ	54.00

ในการศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยต่างๆ กับ คุณภาพชีวิตคู่ของนักศึกษาที่อยู่ด้วยกันก่อน สมรส พบว่าปัจจัยด้านสถานะทางเศรษฐกิจ ได้แก่ สถานภาพทางเศรษฐกิจ ลักษณะการใช้จ่าย ความเพียงพอในการใช้จ่าย ปัจจัยด้านความสมานฉันท์ ทางบทบาทได้แก่ บทบาทในการดูแลเรื่องอาหาร การกินได้ บทบาทการดูแลเรื่องเสื้อผ้าได้ บทบาท การดูแลสุขภาพครอบครัวได้ ความพึงพอใจต่อการแบ่งบทบาทภาระหน้าที่งานบ้านได้ ปัจจัย

ด้านการสนับสนุนทางสังคมได้แก่ การรับรู้ในการ อยู่ด้วยกันกับคู่ในปัจจุบันของบิดามารดา แหล่ง สนับสนุนในการดูแลเมื่อเจ็บป่วย แหล่งสนับสนุน เมื่อมีปัญหาทางการเงิน การเข้าร่วมกิจกรรมกับ กลุ่มเพื่อนก่อนอยู่ด้วยกันกับคู่ การเข้าร่วมกิจกรรม กับกลุ่มเพื่อนหลังอยู่ด้วยกันกับคู่ และปัจจัยด้าน แบบอย่างจากบิดามารดา พบว่ามีความสัมพันธ์กับ คุณภาพชีวิตคู่ในภาพรวมที่ส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำ ดังแสดงในตารางที่ 2.1 ถึง ตารางที่ 2.5

ตารางที่ 2.1 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความคล้ายคลึงกันของคู่กับคุณภาพชีวิตคู่

ลักษณะความคล้ายคลึงกัน	คุณภาพชีวิตคู่				X^2	p-value
	ของคู่	ระดับต่ำ	ระดับปานกลาง	ระดับสูง		
อายุ						
แตกต่างกัน		2(0.50%)	-	-	1.71	.43
คล้ายคลึงกัน	214(53.50%)		110(27.50%)	74(18.50%)		.50(MC)
ศาสนา						
แตกต่างกัน	6(1.50%)	2(0.50%)	2(0.50%)		.29	.86
คล้ายคลึงกัน	210(52.50%)	108(27.00%)	72(18.00%)			.91(MC)
ระดับการศึกษา						
แตกต่างกัน	66(16.50%)	26(6.50%)	26(6.50%)		3.06	.21
คล้ายคลึงกัน	150(37.50%)	84(21.00%)	48(12.00%)			
สถานภาพครอบครัว						
แตกต่างกัน	210(52.50%)	108(27.00%)	72(18.00%)		.29	.86
คล้ายคลึงกัน	6(1.50%)	2(0.50%)	2(0.50%)			.91(MC)
ภูมิลำเนา						
แตกต่างกัน	75(18.75%)	30(7.50%)	29(7.25%)		3.14	.21
คล้ายคลึงกัน	141(35.25%)	80(20.00%)	45(11.25%)			

ตารางที่ 2.2 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสถานะทางเศรษฐกิจกับคุณภาพชีวิตคู่

สถานะทางเศรษฐกิจ	คุณภาพชีวิตคู่				X^2	p-value
	ระดับต่ำ	ระดับปานกลาง	ระดับสูง			
แหล่งที่มาของรายได้ของนักศึกษา						
ได้รับจากพ่อแม่	162(40.50%)	87(21.75%)	52(13.00%)		2.74	.60
ทำงานด้วยตัวเอง	12(3.00%)	5(1.25%)	3(0.75%)			.61(MC)
ได้รับจากพ่อแม่และทำงานเอง	42(10.50%)	18(4.50%)	19(4.75%)			
สถานภาพทางเศรษฐกิจ						
ฐานะดีมาก	18(4.50%)	8(2.00%)	1(0.25%)		15.71*	.01
ฐานะดี	47(11.75%)	30(7.50%)	23(5.75%)			.02(MC)
ฐานะปานกลาง	140(35.00%)	72(18.00%)	50(12.50%)			
ฐานะไม่ดี	11(2.75%)	-	-			
ลักษณะการใช้จ่ายของนักศึกษากับคู่ในปัจจุบัน						
เพียงพอแต่ไม่ฟุ่มเฟือย	170(42.50%)	98(24.50%)	65(16.25%)		13.63*	.03
ไม่ค่อยพอใช้	29(7.25%)	3(0.75%)	5(1.25%)			.03(MC)
ได้รับเงินมากสามารถใช้อย่างอิสระ	16(4.00%)	7(1.75%)	5(1.25%)			

อื่น ๆ	1(0.25%)	2(0.50%)	-		
ความเพียงพอในการใช้จ่าย					
สมดุล (พอใช้)	111(27.75%)	72(18.00%)	42(10.50%)	13.17*	.04
รายได้มากกว่ารายจ่าย (มีเหลือเก็บ)	15(3.75%)	8(2.00%)	7(1.75%)		
รายจ่ายมากกว่ารายรับ (ไม่พอใช้)	50(12.50%)	15(3.75%)	7(1.75%)		
แยกค่าใช้จ่าย / ต่างคนต่างออก	40(10.00%)	15(3.75%)	18(4.50%)		

ตารางที่ 2.3 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความสมานฉันท์ในบทบาทกับคุณภาพชีวิตคู่

ความสมานฉันท์ในบทบาท	คุณภาพชีวิตคู่			X ²	p-value
	ระดับต่ำ	ระดับปานกลาง	ระดับสูง		
บทบาทในการออกค่าใช้จ่าย					
ต่างคนต่างออก	41(10.25%)	15(3.75%)	12(3.00%)	11.79	.16
ส่วนใหญ่ฝ่ายชายออก	57(14.25%)	27(6.75%)	16(4.00%)		.15(MC)
ส่วนใหญ่ฝ่ายหญิงออก	20(5.00%)	5(1.25%)	2(0.50%)		
ร่วมช่วยกันจ่าย	96(24.00%)	63(15.75%)	44(11.00%)		
อื่น ๆ	2(0.50%)	-			
บทบาทในการดูแลเรื่องอาหารการกิน					
ต่างคนต่างรับผิดชอบของตนเอง	47(11.75%)	16(4.00%)	3(0.75%)	21.42*	.00
ช่วยกันดูแล	123(30.75%)	70(17.50%)	44(11.00%)		.00(MC)
ส่วนใหญ่ฝ่ายหญิงเป็นผู้ดูแล	28(7.00%)	13(3.25%)	21(5.25%)		
ส่วนใหญ่ฝ่ายชายเป็นผู้ดูแล	18(4.50%)	11(2.75%)	6(1.50%)		
บทบาทในการดูแลเรื่องการซักเสื้อผ้า					
ต่างคนต่างรับผิดชอบของตนเอง	68(17.00%)	38(9.50%)	10(2.50%)	15.60*	.02
ช่วยกันดูแล	69(17.25%)	39(9.75%)	29(7.25%)		
ส่วนใหญ่ฝ่ายหญิงเป็นผู้ดูแล	71(17.75%)	28(7.00%)	34(8.50%)		
ส่วนใหญ่ฝ่ายชายเป็นผู้ดูแล	8(2.00%)	5(1.25%)	1(0.25%)		
บทบาทในการดูแลเรื่องสุขภาพ					
ต่างคนต่างรับผิดชอบของตนเอง	55(13.75%)	12(3.00%)	7(1.75%)	22.78*	.00
ช่วยกันดูแล	117(29.25%)	68(17.00%)	46(11.50%)		
ส่วนใหญ่ฝ่ายหญิงเป็นผู้ดูแล	39(9.50%)	18(4.50%)	14(3.50%)		
ส่วนใหญ่ฝ่ายชายเป็นผู้ดูแล	6(1.50%)	12(3.00%)	7(1.75%)		
บทบาทในการแบ่งภาระหน้าที่ในบ้าน					
แบ่งกันทำโดยเห็นชอบทั้งสองฝ่าย	66(16.50%)	33(8.25%)	20(5.00%)	13.10	.10
ไม่ได้ตกลงกัน ท่านทำเป็นส่วนใหญ่	36(9.00%)	16(4.00%)	12(3.00%)		
ไม่ได้ตกลงกัน คู่ของท่านทำเป็นส่วนใหญ่	14(3.50%)	11(2.75%)	3(0.75%)		
ไม่ได้ตกลงแบ่งกันแต่ช่วยกันทำทุกอย่าง	66(16.50%)	32(8.00%)	35(8.75%)		
ไม่ทราบ/ไม่ตอบ	34(8.50%)	18(4.50%)	4(1.00%)		

ความพึงพอใจในการแบ่งภาระหน้าที่ในบ้าน

พอใจอย่างมาก	68(17.00%)	38(9.50%)	44(11.00%)	24.31*	.00
พอใจปานกลาง	81(20.25%)	36(9.00%)	20(5.00%)		
ไม่พอใจเลย	11(2.75%)	10(2.50%)	-		
ไม่ทราบ/ไม่ตอบ	56(14.00%)	26(6.50%)	10(2.50%)		

ตารางที่ 2.4 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความสามัคคีในบทบาทกับคุณภาพชีวิตคู่

ความสามัคคีในบทบาท	คุณภาพชีวิตคู่			X ²	p-value
	ระดับต่ำ	ระดับปานกลาง	ระดับสูง		
การรับรู้ของบิดามารดาถึงการอยู่ด้วยกันก่อนสมรสของนักศึกษา					
รับรู้และยอมรับได้	62(15.50%)	37(9.25%)	34(8.50%)	9.28*	.05
รับรู้แต่ยอมรับไม่ได้	21(5.25%)	14(3.50%)	4(1.00%)		
ไม่รับรู้	133(33.25%)	59(14.75%)	36(9.00%)		
การรับรู้ของในกลุ่มเพื่อนถึงการอยู่ด้วยกันก่อนสมรสของนักศึกษา					
รับรู้และยอมรับได้	170(42.50%)	94(23.50%)	64(16.00%)	6.03	.19
รับรู้แต่ยอมรับไม่ได้	20(5.00%)	9(2.25%)	2(0.50%)		
ไม่รับรู้	26(5.50%)	7(1.75%)	8(2.00%)		
แหล่งสนับสนุนทางอารมณ์เมื่อนักศึกษามีปัญหาเกี่ยวกับ					
พ่อแม่ (ผู้ปกครอง)	29(7.25%)	26(6.50%)	9(2.25%)	16.94*	.25
เพื่อน	141(35.25%)	68(17.00%)	47(11.75%)		.25(MC)
พี่น้อง	12(3.00%)	7(1.75%)	4(1.00%)		
ครู/อาจารย์	1(0.25%)	1(0.25%)	-		
ปรึกษาใครไม่ได้เลย	26(6.50%)	7(1.75%)	9(2.25%)		
อื่นๆ (คู่ของท่าน)	2(0.50%)	-	2(0.50%)		
พ่อแม่และเพื่อน	1(0.25%)	-	-		
พ่อแม่และพี่น้อง	1(0.25%)	-	-		
พ่อแม่, พี่น้องและเพื่อน	2(0.50%)	1(0.25%)	-		
แหล่งสนับสนุนในการดูแลเมื่อเจ็บป่วย					
พ่อแม่ (ผู้ปกครอง)	92(23.00%)	67(16.75%)	29(7.25%)	30.04*	.01
เพื่อน	66(16.50%)	25(6.25%)	26(6.50%)		.01(MC)
พี่น้อง	10(2.50%)	1(0.25%)	3(0.75%)		
ครู/อาจารย์	4(1.00%)	1(0.25%)	2(0.50%)		
ปรึกษาใครไม่ได้เลย	1(0.25%)	1(0.25%)	-		
อื่นๆ (คู่ของท่าน)	34(8.50%)	4(1.00%)	11(2.75%)		

พ่อแม่และเพื่อน	6(1.50%)	10(2.50%)	3(0.75%)		
พ่อแม่และพี่น้อง	3(0.75%)	1(0.25%)	18(4.50%)		
แหล่งสนับสนุนเมื่อมีปัญหาทางการเงิน					
พ่อแม่ (ผู้ปกครอง)	69(17.25%)	33(8.25%)	21(5.25%)	28.09*	.03
เพื่อน	84(21.00%)	55(13.75%)	35(8.75%)		.03(MC)
พี่น้อง	13(3.25%)	4(1.00%)	-		
ครู/อาจารย์	3(0.75%)	-	-		
ปรึกษาใครไม่ได้เลย	19(4.75%)	3(0.75%)	1(0.25%)		
อื่นๆ (คู่ของท่าน)	15(3.75%)	3(0.75%)	10(2.50%)		
พ่อแม่และเพื่อน	13(3.25%)	2(0.50%)	4(1.00%)		
พ่อแม่และพี่น้อง	8(2.00%)	10(2.50%)	2(0.50%)		
การเข้าร่วมกิจกรรมกับกลุ่มเพื่อนก่อนจะอยู่ด้วยกันกับคู่					
เข้าร่วมบ่อยมาก	90(22.50%)	27(6.75%)	28(7.00%)	26.19*	.00
เข้าร่วมเป็นบางครั้ง	106(26.50%)	59(14.75%)	45(11.25%)		
เข้าร่วมน้อยมาก	18(4.50%)	20(5.00%)	1(0.25%)		
ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมเลย	2(0.50%)	4(1.00%)	-		
การเข้าร่วมกิจกรรมกับกลุ่มเพื่อนหลังอยู่ด้วยกันกับคู่					
เข้าร่วมกิจกรรมเหมือนเดิม	128(32.00%)	64(16.00%)	52(13.00%)	10.69*	.03
เข้าร่วมกิจกรรมมากขึ้น	19(4.75%)	2(0.05%)	3(0.75%)		
เข้าร่วมกิจกรรมน้อยลง	69(17.25%)	44(11.00%)	19(4.75%)		

ตารางที่ 2.5 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างแบบอย่างจากบิดามารดาและค่านิยมกับคุณภาพชีวิตคู่ด้านความสัมพันธ์ระหว่างคู่ ($n = 400$)

ตัวแปร	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	p-value
แบบอย่างจากบิดามารดา	.22*	.00
ค่านิยมเกี่ยวกับการสมรส	.07	.14

อภิปรายผล

ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

จากการเก็บข้อมูลนักศึกษาที่อยู่ด้วยกันก่อนสมรสจำนวน 400 คน เป็นชาย 180 คน เป็นหญิง 220 คน ว่าระยะเวลาที่อยู่ด้วยกันของนักศึกษาที่นานที่สุดเป็นเวลา 8 ปี 8 เดือน จะเห็นได้ว่านักศึกษาที่อยู่ด้วยกันกับคู่ก่อนสมรสที่มีระยะเวลาที่นานที่สุดนั้นคาดการณ์ว่าอยู่ด้วยกันตั้งแต่ในระดับชั้นมัธยมศึกษา

ในด้านผลการเรียนกลุ่มที่อยู่ด้วยกันก่อนสมรสพบว่าส่วนใหญ่มีผลการเรียนคงเดิมร้อยละ 61.75 เป็นอีกมุมมองหนึ่งที่ทำให้กลุ่มอยู่ด้วยกันก่อนสมรสคิดว่าไม่ใช่เรื่องเสียหายเพราะยังสามารถเรียนได้จนจบการศึกษา แต่ในอีกมุมมองหนึ่งก็สามารถอธิบายได้ว่าถึงแม้ว่าจะอยู่ด้วยกันก่อนสมรสก็ไม่ได้ทำให้ผลการเรียนดีขึ้นแต่อาจจะมีความเสี่ยงต่อปัญหาที่ทำให้เรียนไม่จบได้มากขึ้นจากปัญหาการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์

ลักษณะที่พิกอาศัยพบว่าส่วนใหญ่พักอยู่หอพักเอกชน/บ้านเช่า ร้อยละ 73.75 ส่วนหอพักของมหาวิทยาลัยมีร้อยละ 10.00 ซึ่งข้อมูลสนับสนุนพบว่าหอพักเอกชน/บ้านเช่า นักศึกษารู้สึกมีความโดดเดี่ยว เหงา จากการห่างบ้านและกลุ่มเพื่อน จึงขาดความยับยั้งชั่งใจในการตัดสินใจที่จะอยู่ก่อนสมรสมากกว่ากลุ่มที่อยู่หอพักของมหาวิทยาลัย ผลการศึกษาครั้งนี้จึงสะท้อนให้เห็นถึงสภาพลักษณะที่พิกอาศัยของนักศึกษาในระดับอุดมศึกษาได้เป็นอย่างดี

ลักษณะการอยู่ด้วยกันส่วนใหญ่พบว่านักศึกษาจะอยู่ด้วยกันเป็นช่วงระยะเวลาสั้นๆ เมื่อมีโอกาส ถึงร้อยละ 55.50 รองลงมาคือการอยู่ด้วยกันในช่วงเปิดเทอมเมื่อปิดเทอมก็แยกย้ายกันไป ร้อยละ 23.25 แสดงให้เห็นถึงการอยู่ด้วยกันเพียง

ชั่วคราวโดยมีความยึดมั่นผูกพันต่อกันน้อยมาก และมีความเสี่ยงต่อความไม่มั่นคงในชีวิตคู่สูง

ในด้านการคุมกำเนิดแม้จะพบว่าส่วนใหญ่จะมีการใช้การคุมกำเนิดทุกครั้งร้อยละ 53.75 แต่ก็สามารถเห็นถึงโอกาสเสี่ยงต่อการเกิดการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ของผู้ที่ไม่คุมกำเนิดและมีการคุมที่ไม่สม่ำเสมอถึงร้อยละ 46.25 และยังพบว่าวิธีการคุมกำเนิดมีการคุมกำเนิดโดยการให้ถุงยางอนามัยมีเพียงร้อยละ 19.00 ซึ่งทำให้ในอีกร้อยละ 89 มีโอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ส่วนประสพการณ์ตั้งครรภ์และการทำแท้งพบว่าร้อยละ 10.75 ของนักศึกษาเคยมีประสพการณ์ในการตั้งครรภ์และได้ตัดสินใจทำแท้งถึงร้อยละ 9.50 ในผู้ที่ยังไม่เคยตั้งครรภ์ก็คิดว่าจะทำแท้งแล้วเกิดการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ขึ้นถึงร้อยละ 64.00 จากข้อมูลดังกล่าวเป็นที่น่าสนใจว่านักศึกษาซึ่งส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 18-25 ปี ที่เป็นปัญหาของชาติมีโอกาสเสี่ยงกับอันตรายที่อาจเกิดขึ้นจากการทำแท้งเดือนถึงร้อยละ 73.50 จากการคุมกำเนิดที่ผิดพลาด

ลักษณะครอบครัวของนักศึกษาพบว่าส่วนใหญ่บิดามารดาอยู่ด้วยกันและจดทะเบียนสมรสร้อยละ 72.50 และส่วนใหญ่แหล่งที่มาของรายได้มาจากบิดามารดาหรือผู้ปกครอง ร้อยละ 75.25 ซึ่งแสดงถึงการยังไม่มีความพร้อมในการดูแลครอบครัวใหม่ที่จะเกิดขึ้นด้วยเหตุที่ต้องพึ่งพาบิดามารดา

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตคู่

ปัจจัยด้านสถานะทางเศรษฐกิจ พบว่าสถานะทางเศรษฐกิจ ลักษณะการใช้จ่าย ความเพียงพอในการใช้จ่ายมีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตโดยรวม ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของสมเกียรติ เบนญาศาสตร์ (2541) ที่พบว่าสถานะทางเศรษฐกิจ

มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตคู่ หากเกิดภาวะขาดแคลนทางการเงิน ย่อมส่งผลต่อความไม่มั่นคงในชีวิตคู่โดยตรง (Amato, 1996 ; Binstock, 2001) ถึงแม้ว่านักศึกษาจะมีการช่วยกันออกค่าใช้จ่าย ค่าใช้จ่ายมีความเพียงพอแต่ยังพบว่าเศรษฐกิจมีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตคู่ที่ต่ำ อาจเนื่องจากนักศึกษาส่วนใหญ่ยังต้องพึ่งพาการเงินจากบิดามารดา

ปัจจัยด้านความสมานฉันท์ทางบทบาท พบว่าบทบาทการดูแลสุขภาพครอบครัว ความพึงพอใจต่อการแบ่งบทบาทภาระหน้าที่งานบ้าน มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตคู่ในภาพรวมจากการศึกษาของโสพิน หมูแก้ว (2545) พบว่า การทำความสะอาดห้องส่วนใหญ่จะช่วยกันทำแต่ภาระค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่ต่างฝ่ายต่างแยกกระเป๋าใช้จ่าย (Mangus, 1957 อ้างถึงใน อุบลรัตน์ พิษยะนันท์, 2531) และด้วยลักษณะการอยู่ด้วยกันเป็นการอยู่ด้วยกันเมื่อมีโอกาสในช่วงเสาร์อาทิตย์ ในขณะที่อยู่ด้วยกันนักศึกษาและคู่มีการช่วยแบ่งเบาภาระงานกันทำทุกอย่างเป็นส่วนใหญ่โดยไม่ได้ตกลงกันก่อน และมีความพึงพอใจอย่างมากในการแบ่งบทบาทหน้าที่งานบ้าน เนื่องจากปัจจุบันสังคมไทยมีความเท่าเทียมกันทางเพศมากขึ้นภาระงานบ้านจึงไม่ใช่ภาระของผู้หญิงเพียงฝ่ายเดียว จากแนวคิดของเลวิส และสเปนเนียร์ (Lewis & Spanier, 1979) กล่าวว่า การสนับสนุนทางสังคมจากบุคคลและชุมชนย่อมมีผลต่อคุณภาพชีวิตคู่และมีความสัมพันธ์กับความสัมพันธ์ระหว่างคู่สมรสที่ดี ซึ่งการสนับสนุนทางสังคมในเรื่องการรับรู้ของบุคคลนั้นสำคัญ ได้แก่ บิดามารดา กลุ่มเพื่อนและสังคมนอกรับตัว มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตคู่ของกลุ่มที่อยู่ด้วยกันก่อนสมรส (พิมพ์พรรณ สุรนันท์, 2535 ; Thornton, 1992 cited in Goldenberg & Golenberg, 1996)

แต่จากการศึกษาพบว่าปัจจัยด้านการสนับสนุนทางสังคมมีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตคู่ที่ต่ำเนื่องจากบิดามารดาส่วนใหญ่ไม่รับรู้ถึงการอยู่ด้วยกันก่อนสมรสของนักศึกษา ในขณะที่พวกเขาใช้ชีวิตไม่แตกต่างจากคู่สามีภรรยา แต่พวกเขากลับคิดว่าเขาเป็นเพียงแค่แฟนกันเข้าร่วมกิจกรรมของมหาวิทยาลัยตามปกติรวมทั้งไม่เปิดเผยกับเพื่อนและสังคม (โสพิน หมูแก้ว, 2544)

ปัจจัยด้านแบบอย่างจากบิดามารดาพบว่าคุณภาพชีวิตคู่ของนักศึกษาที่อยู่ด้วยกันก่อนสมรสอยู่ในระดับต่ำทั้งๆ ส่วนใหญ่มีครอบครัวที่บิดามารดาอยู่ด้วยกันและจดทะเบียนสมรสอย่างถูกต้องตามกฎหมาย สอดคล้องกับการศึกษาของ (Amato, 1996) พบว่าครอบครัวเป็นแบบอย่างมีผลต่อระดับคุณภาพชีวิตคู่ที่ต่ำ จะเห็นได้ว่าการอยู่ด้วยกันของนักศึกษา ก่อนสมรสเน้นเกิดจากแบบอย่างจากคนที่อยู่ในสังคมมากกว่าครอบครัวบิดามารดาตนเอง ซึ่งปัจจุบันการอยู่ด้วยกันก่อนสมรสมีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้น

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตคู่ของนักศึกษาที่อยู่ด้วยกันก่อนสมรส ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. จากงานวิจัยพบว่านักศึกษาที่อยู่ด้วยกันกับคู่ก่อนสมรสคู่ที่อยู่ด้วยกันนานที่สุด 8 ปี 8 เดือน แสดงว่าวัยรุ่นสมัยนี้มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกตั้งแต่มัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งผู้ที่เกี่ยวข้องกับวัยรุ่นในทุกๆ ด้านได้แก่ 1) ครอบครัวควรมีเวลาดูแลเอาใจใส่สมาชิกในครอบครัวให้มากขึ้นเพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีและนำไปสู่การเป็นครอบครัวที่เข้มแข็ง 2) สถาบันการศึกษาควรมีการทำกิจกรรมที่สร้างจิตสำนึกและตระหนักในเรื่องความไม่เหมาะสมความไม่พร้อมในการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร

มีการสอนเรื่องการคุมกำเนิด และ ให้ความรู้เรื่องโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์แก่เด็กนักเรียน นักศึกษา ตั้งแต่เริ่มเข้าวัยรุ่น

2. ที่พักอาศัยของนักศึกษาที่อยู่ด้วยกันกับคู่ก่อนสมรสส่วนใหญ่พักหอพักเอกชนหรือบ้านเช่า ซึ่งเป็นสิ่งที่เอื้อต่อการคบหาเพื่อนต่างเพศได้สะดวกมากขึ้น ดังนั้น มหาวิทยาลัยควรมีการจัดหอพักให้เพียงพอกับความต้องการของนักศึกษาและควรมีการจัดระเบียบหอพักแบ่งแยกหอพักชายและหญิงให้เป็นสัดส่วน โดยได้รับความร่วมมือจากสังคม เจ้าหน้าที่ตำรวจ กฎหมาย ที่จะช่วยควบคุมกิจกรรมหอพักเพื่อเป็นการรักษาวัฒนธรรมอันดีงามของไทยไว้

3. การอยู่ด้วยกันก่อนสมรสของนักศึกษานั้นยังไม่มีความพร้อมในหลายๆ ด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ ซึ่งพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความคิดที่เห็นด้วยในการแก้ปัญหาด้วยการทำแท้งในอัตราที่สูง ดังนั้นหน่วยงานทางสาธารณสุขและสถาบันทางการศึกษควรมีการให้ความรู้ในเรื่องการคุมกำเนิด การป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และอันตรายจากการทำแท้งอย่างจริงจังในสถานศึกษา และสร้างจิตสำนึกให้ผู้ชายมีความรับผิดชอบในการคุมกำเนิดมากขึ้น ส่วนผู้หญิงเน้นให้รักษาสิทธิของตนเองถ้าเลือกตัดสินใจที่จะมีเพศสัมพันธ์ ในขณะที่ไม่พร้อมมีบุตรต้องรู้จักปฏิเสธการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัยเช่น “No Condom No Sex” เพื่อลดอัตราเสี่ยงต่อการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์และป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

4. ค่านิยมเกี่ยวกับการสมรสพบว่า ผู้ชายส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับเรื่องความบริสุทธิ์ของผู้หญิงที่ตนจะแต่งงานด้วย แม้แต่ในกลุ่มที่อยู่ด้วยกันก่อนสมรสสื่อที่เข้าถึงประชาชนทุกแขนงควรมีการ

เผยแพร่ให้ผู้หญิงได้รับรู้โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มวัยรุ่น นักเรียน นักศึกษา เพื่อให้มีความตระหนักและไตร่ตรองให้มากขึ้นในการที่จะมีความสัมพันธ์ทางเพศก่อนสมรส เพราะการมีความสัมพันธ์ทางเพศกับคนรักก่อนสมรสนั้นไม่ได้เป็นสิ่งที่ยืนยันได้ถึง ความมั่นคงและคำมั่นสัญญาที่จะสมรสในอนาคต

5. การอยู่ด้วยกันก่อนสมรสของนักศึกษพบว่ามีความผูกพันชีวิตคู่ต่ำ ซึ่งส่งผลให้ชีวิตคู่ไม่มีความมั่นคง ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเช่นหน่วยงานทางการศึกษา สถาบันครอบครัวควรมีการให้ความรู้เรื่องผลกระทบของการอยู่ด้วยกันก่อนสมรส ให้รู้จักไตร่ตรองมากขึ้นก่อนตัดสินใจอยู่ด้วยกันกับคู่ก่อนสมรสของนักศึกษา

6. การแก้ปัญหาเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของนักเรียน นักศึกษา ควรมีการศึกษาถึงสาเหตุกันอย่างจริงจังและแก้ไขที่ต้นเหตุมากกว่าการแก้ปัญหาที่ปลายเหตุ เช่นควรสร้างความเข้มแข็งของครอบครัวเพื่อสร้างจิตสำนึกให้เด็กมีความยับยั้งชั่งใจมากขึ้นในการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรมากกว่าการจะตั้งตัวจำหน่ายหญิงงามอนาถในสถานศึกษา ควรลดสื่อที่กระตุ้นความอยากรู้อยากเห็นในเรื่องเพศให้กับเด็กอันได้แก่ข่าวของดาราที่อยู่ด้วยกันก่อนสมรส การเปลี่ยนคู่อ้อยเป็นค่านิยมอันชอบธรรมในสังคมปัจจุบัน เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

จำนงค์ อติวัฒนสิทธิ์, เสาวคนธ์ สุดสวาทดี, เฉลียว ฤกษ์รุจิพิมล, ประพีร์ วิริยะสมบูรณ์, เทพพนม เมืองแมน และสวีส สุวรรณ. (2540). *พฤติกรรมองค์การ*. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

พิมพ์วรรณ สุรนันท์. (2535). *คุณภาพชีวิตสมรส : กรณีศึกษาเฉพาะข้าราชการสังกัดกรมประชาสัมพันธ์ กรมการพัฒนาชุมชน และ*

สำนักพิมพ์เมือง. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วรัญญู กุลติลก. (2541). *ทัศนคติในเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของนิสิตมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาสังคมวิทยา, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สมเกียรติ เบญจศาสตร์. (2541). *สภาวะความไม่มั่นคงในชีวิตสมรสในจังหวัดนครราชสีมา*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต, สาขาประชากรศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหิดล.

โสพิน หมูแก้ว. (2545). *อยู่ก่อนแต่ง การอยู่ร่วมกันโดยไม่แต่งงานของนักศึกษามหาวิทยาลัย*. วิทยานิพนธ์ปริญญาสังคมวิทยาและมนุษยวิทยา มหาบัณฑิต, สาขาสังคมวิทยาและมนุษยวิทยา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

อุบลรัตน์ พิษยะนนท์. (2531). *คุณภาพชีวิตสมรส : ศึกษากรณีข้าราชการสังกัดกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ปริญญาสังคมมนุษยวิทยา มหาบัณฑิต, สาขาสังคมมนุษยวิทยา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหิดล.

Amato, P. R. (1996). *The postdivorce family : Children, parenting and society*. Thousand Oaks, Calif.: Sage Publications.

Binstock, G. P. (2001). The transition to marriage and separation from cohabitation during young adulthood. *Dissertation Abstracts International*, 41(09), 184.

Brown, S. L. (1998). A prospective analysis of cohabitation : Union dynamics and their meanings for men and women. *Dissertation Abstracts International*, 59(08),

136.

Christopher, K. (2004). *Why I'm down on shacking up*. [Online]. Available : <http://Yahoo.com/bellarmino.lmu.edu/faculty/ckaczor/cohabitation.htm>.

Goldenberg, H., & Goldenberg, I. (1996). *Counseling today's families*. (3rd ed.). California : Brooks/Cole Publishing Company.

Lewis, R. A., & Spanier, G. B. (1979). Theorizing about the quality and stability of marriage. In W. R. Burr, et al. (Eds.), *Contemporary theories about the family research-based theories Vol. 1* (pp. 268-289). New York : The Free Press.

Vetter, A L. (2001). Premarital cohabitation, marital quality and risk of divorce : Testing the selection hypothesis. *Dissertation Abstracts International*, 62(11), 90.